

**UCHWAŁA NR VIII/49/2019
RADY GMINY GŁOGÓW**

z dnia 28 marca 2019 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji w latach 2016 – 2018, Gminnego Programu Opieki nad
Zabytkami na lata 2016 – 2019 dla Gminy Głogów.**

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 994 ze zm.) w związku z art. 87 ust. 5 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2067 ze zm.), uchwała się, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się sprawozdanie Wójta Gminy Głogów z realizacji: Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami na lata 2016 – 2019 dla Gminy Głogów, za okres od listopada 2016 do listopada 2018 roku, jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Głogów.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Piotr Cypryański

Załącznik do uchwały Nr VIII/49/2019

Rady Gminy Głogów

z dnia 28 marca 2019 r.

Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Opieki nad zabytkami Gminy Głogów na lata 2016-2019

1. Wprowadzenie

Zgodnie z wymogami art. 87 ust.1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2067 ze zm.) Gmina Głogów opracowała „Gminny Program Opieki nad Zabytkami na lata 2016 -2019”. Program ten został przyjęty przez Radę Gminy Głogów uchwałą nr **XXVIII/158/2016 z dnia 21 listopada 2016 r.** i ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego w dniu 1 grudnia 2016 r. pod pozycją 5448. Realizacja PROGRAMU weszła w życie po upływie 14 dni po jego ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego.

W myśl art. 87 ust. 5 w/w ustawy Wójt sporządza co dwa lata sprawozdanie z realizacji Programu, które przedstawia Radzie Gminy. Niniejsze sprawozdanie z realizacji „Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami dla Gminy Głogów na lata 2016 -2019” z lat 2016-2018 stanowi wypełnienie prawnego zobowiązania Wójta, wynikającego z treści ww. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Podstawowe cele programu opieki nad zabytkami zostały określone w art. 87 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Zgodnie z tym przepisem Program ma na celu, w szczególności:

- włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych, wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju;
- uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej;
- zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania;
- wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego;
- podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi środków finansowych na opiekę nad zabytkami;
- określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków;

- podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

2. Zabytki objęte prawnymi formami ochrony

Na obszarze gminy Głogów funkcjonują dwie formy ochrony, jest to wpis do rejestru zabytków oraz ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Na terenie gminy Głogów znajduje się 25 zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków, w tym 8 stanowisk archeologicznych. Są to jedne z najcenniejszych elementów krajobrazu kulturowego na terenie gminy. Obiekty te objęte są wszelkimi rygorami prawnymi wynikającymi z treści odpowiednich aktów prawnych, w tym przede wszystkim -rygorami ochrony konserwatorskiej wynikającymi z przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Wszelkie działania podejmowane przy tego typu obiektach wymagają pisemnego pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Gmina Głogów nie ma w posiadaniu zabytków ruchomych wpisanych do rejestru zabytków.

Gminna ewidencja zabytków (358 obiektów) nie jest jedną z form ochrony zabytków. Jest podstawą do sporządzenia Programów opieki nad zabytkami. Nakłada obowiązek uzgadniania z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków projektów decyzji Warunków Zabudowy i Zagospodarowanie Terenu (WZIZT) oraz projektów budowlanych dotyczących obiektów ujętych między innymi w gminnej ewidencji zabytków. Stan obiektów jest niezadowolający. Większość wiejskiej zabudowy mieszkalnej, znajdująca się ewidencji uległa znacznemu zniszczeniu poprzez beładną modernizację elewacji. Przywrócenie im pierwotnego wyglądu jest bardzo trudnym zadaniem. Ponadto duża część najcenniejszych budynków mieszkalnych znajduje się poza ewidencją.

3. Realizacja Programu

Gminny Program Opieki nad Zabytkami określa kierunki i działania podejmowane przez gminę mające na celu szeroko pojętą ochronę dziedzictwa kulturowego. Opieka nad zabytkami stanowi jeden z obszarów działania dla władz lokalnych. W okresie sprawozdawczym, za pomocą dostępnych i możliwych instrumentów prawnych, finansowych i społecznych były podejmowane działania, które miały na celu zachowanie dziedzictwa kulturowego na terenie Gminy Głogów. W ostatnich dwóch latach stan ewidencyjny zabytków nieruchomych wpisanych do Wojewódzkiego Rejestru Zabytków nie uległ zmianie.

Zdecydowana większość obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków nie stanowi własności Gminy Głogów. W związku z tym gmina nie ma możliwości bezpośredniego sprawowania opieki nad nimi. Zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, na każdym właścicielu i posiadaczu zabytku spoczywają obowiązki wynikające z zasad sprawowania opieki nad zabytkami. Dbanie o stan zabytku, tym samym ponoszenie nakładów na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane spoczywa na właścicielu i posiadaczu obiektu zabytkowego, dysponującego tytułem prawnym do zabytku. W przypadku jednostki samorządu terytorialnego prowadzenie i finansowanie wspomnianych prac i robót jest zadaniem własnym. Pełna realizacja zadań z zakresu ochrony zabytków przez samorząd gminny powinna przebiegać dwutorowo, uwzględniając poniższe priorytety:

1) opieka nad zabytkowymi obiektami i obszarami, których właścicielem lub współwłaścicielem jest gmina Głogów;

2) kształtowanie przestrzeni publicznych oraz ochrona dziedzictwa kulturowego (w tym krajobrazu kulturowego) na całym obszarze gminy Głogów.

Gmina Głogów jest właścicielem 3 obiektów zabytkowych, ujętych w gminnej ewidencji zabytków. Gmina jako właściciel tych zabytków jest ustawowo zobligowana do opieki nad tymi obiektami, utrzymywania w dobrym stanie technicznym, przeprowadzania remontów i bieżących konserwacji. Niezależnie od zapisów legislacyjnych gmina powinna dołożyć wszelkich starań, aby stan zabytków, jak i całej przestrzeni publicznej, wpływał pozytywnie na jakość życia mieszkańców, a turystów zachęcać do dłuższych pobytów.

Tabela 1. Obiekty w posiadaniu gminy

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Adres
1.	Borek	Park zabytkowy	Dz. nr 369/1-3, 369/12, 57,58
2.	Przedmoście	Kaplica- dzwonnica	Dz. nr 282/1, 282/2
3.	Serby	Cmentarz komunalny	ul. Kwiatowa, dz. nr 27

Karta adresowa 1. Przedmoście- Kaplica dzwonnica

GEZ		KARTA ADRESOWA ZABYTKU NIERUCHOMEGO		3. Miejscowość
1. Nazwa KAPLICA - DZWONNICA		2. Czas powstania 1698 r.		PRZEDMOŚCIE
8. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym				
				4. Adres Przedmoście, ul. Szkolna, dz. nr 282/1, 282/2 67-210 Głogów
				5. Przynależność administracyjna województwo dolnośląskie powiat głogowski gmina Głogów
				6. Formy ochrony Rejestr Zabytków nr A/2343/703 z dnia 18.12.1963 r.
				7. Opracowanie karty (autor, data i podpis) Jakub Danielski, 11.04.2016 r. <i>Jakub Danielski</i>

Widok od północy

Kaplica- dzwonnica jest pozostałością barokową, trójkondygnacyjną, zwieńczoną dwukondygnacyjnym, cebulastym hełmem z latarnią po kościele. Wzniesiona została w 1698 r., a w 1922 r. gruntownie wyremontowana. Na rzucie ośmioboku jest murowana z cegły. W dolnych kondygnacjach do jednej ze ścian przylega pół-cylindryczna klatka schodowa. Pomieszczenie w przyziemiu nakryte jest sklepieniem kolebkowym z lunetami. Inskrypcja na wieży: „W roku 1689 zbudowano ten obiekt na mój własny koszt za zezwoleniem mojego miłościwego pana, ku chwale Boga i zwierchnictwa i na wieczna pamiątkę o mnie, Heinrich(u) Hoffmann, obecnym sołtysie dziedzicznym i sądownym”.

Karta Adresowa 2. Borek- Park zabytkowy

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU NIERUCHOMEGO	3. Miejscowość BOREK
1. Nazwa PARK W ZESPOLE PAŁACOWYM		2. Czas powstania XVII/XVIII w., 2 poł. XIX w.
8. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym		4. Adres Borek, dz. nr 369/1-3, 369/12-17, 57, 58 67-210 Głogów
		5. Przynależność administracyjna województwo dolnośląskie powiat głogowski gmina Głogów
		6. Formy ochrony Rejestr Zabytków nr A/2766/535/L z dnia 19.06.1979 r.
		7. Opracowanie karty [autor, data i podpis] Jakub Danielski, 11.04.2016 r.

Widok od południowego - wschodu

Park pochodzi z 2 poł. XIX w., od płd. i wsch. ujęty szosą wiejską, przy pałacu przecięty alejką prowadząca do folwarku usytuowanego na płn. Obecnie w częściach skrajnych parku ulokowane są odrębne zabudowane parcele. W składzie gatunkowym obecnie dominują lipy, klon pospolity, robinia akacjowa, dąb szypułkowy. Park objęty jest ochroną konserwatorską, wpisany jest do rejestru zabytków decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków- numer A/2755/535/L z dnia 19.06.1979r. Przed wprowadzeniem „Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami na lata 2016 -2019” park został zagospodarowany w 2015 r. W 2014 r. Gmina Głogów otrzymała dotację w ramach działania Odnowy i rozwoju wsi objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) na lata 2007 - 2013 na „Zagospodarowanie zabytkowego parku w Borku” od Urzędu Marszałkowskiego

Województwa Dolnośląskiego. Kwota dotacji wynosiła 307 316,02 zł.
W ramach realizacji zadania zgodnie z projektem budowlanym wykonano:

- gazon;
- osie widokowe;
- zbiorniki wodne;
- mostki i przepusty;
- fontannę;
- nawierzchnię i komunikację;
- małą architekturę- 17 szt. ławek, 13 szt. koszy na śmieci, 1 szt. dużej tablicy informacyjnej, 8 szt. małych tablic informacyjnych, 1 szt. stojaka rowerowego, 6 szt. lamp ogrodowych typu solarnego;
- polanę rekreacyjno- sportową;
- ścieżki przyrodniczo- historyczne;
- nasadzenia drzew i krzewów wraz z pracami przygotowawczymi, porządkowymi i agrotechnicznymi.

Wykonawca był zobowiązany do pielęgnacji nasadzeń drzew i krzewów w okresie 12 miesięcy od dnia odbioru końcowego bez uwag zgodnie z zapisami dokumentacji projektowej. W pozostałym okresie 24 miesięcy pielęgnacja odbyła się 6 razy. Pielęgnacja nasadzeń drzew i krzewów obejmowała odchwaszczanie, spulchnianie gleby, usuwanie odrostów korzeniowych, cięcia sanitarne i pielęgnacyjne, uzupełnienie warstwy ściółki kory ogrodniczej, uzupełnianie żwiru ozdobnego, wymianę uschniętych drzew i krzewów, uzupełnianie brakujących i uszkodzonych palików, poprzeczek i ogrodzeń, koszenie trawy, podlewanie w okresie suszy, zasilanie nawozami mineralnymi oraz ochrona przed szkodnikami i chorobami roślin.

Dnia 05 października 2017 r. Orkan Ksawery spowodował zniszczenia w parku. Podczas niekorzystnych warunków atmosferycznych, jakie miały miejsce doszło do uszkodzeń drzew oraz ławki. Połamane konary drzew zostały uprzątnięte, a zniszczona ławka wymieniona została na nową tego samego typu.

Na terenie parku znajdują się boisko przeznaczone do gry w piłkę plażową. Po oględzinach stwierdzono ubytek podłoża w postaci piachu, który został uzupełniony we wrześniu 2018 r.

Ponadto w 2018 r. było zlecone wykonanie koszenia traw w parku, które zostało opłacone z funduszu sołeckiego.

Karta adresowa 3. Serby- Cmentarz komunalny

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU NIERUCHOMEGO		3. Miejscowość
1. Nazwa	2. Czas powstania		SERBY
CMENTARZ KOMUNALNY	1894 r.		
8. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym			4. Adres
			Serby, ul. Kwiatowa, dz. nr 27 67-210 Głogów
			5. Przynależność administracyjna
			województwo dolnośląskie
			powiat glogowski
			gmina Głogów
			6. Formy ochrony
			Rejestr Zabytków nr A/2395/745/L z dnia 28.12.1987 r.
			7. Opracowanie karty (autor, data i podpis)
			Jakub Danielski, 11.04.2016 r. <i>Jakub Danielski</i>

Widok od południa

Cmentarz komunalny powstał w 1894 roku i na dzień dzisiejszy jest w dobrym stanie. Każdego roku po dokonanych oględzinach i stwierdzeniu potrzeby przeprowadzane są zabiegi pielęgnacyjne drzew.

4. Podsumowanie

Na podstawie analizy można stwierdzić, iż cele były realizowane w miarę możliwości dostępnych środków finansowych. Dalsze zachowanie dziedzictwa kulturowego będzie kontynuowane w kolejnych latach.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Piotr Cypryański